

Panium - Limu juróom-benn ba fukk

Jamono Mujjug Yàlla ji ci mujjaat gi

Jeff Pippenger

2026-02-19

Daniel benn suru ak jébbal Donald Trump ni muy mujj ga caaweelu juróom-benni nguur gi ci waxi yëgleb Biibël bi. Ci atum ñetteel baayuug Cyrus, fa la gis-gis ga tambalee ci saar fukki, te ci bennel kàddug saar benn-fukk ak benn, loolu feesal na ko ak baat bii, “itam.”

Te itam, man ci njëkk atub Dariyus waa Med, man laa taxawoon ngir dëgëral ko te dooleel ko. Daniel 11:1.

Gabriel dafa wax ju bari ngir dellu ci Dariyus te boole ko ak Sirus bi mu tàmbelee nettali waajalub saraxu fukk ak benn. Saraxu fukk miy wéy ci benn peeñ gu benn ba ba ci mujjug ayat bu mujj ci saraxu fukk ak ñaar, te mi ngi tàmbelee ci atum ñetteelu Sirus.

Ci ñetteelu atum Siris buur Pers, am na lu Yàlla biraloon Danyeel, mi ñuy woowe Beltasar; te mbir ma dëgg la woon, waaye jamono ji ñu ko tëraloon yàgg na woon; te mu xam mbir ma, te am na xam-xam ci peeñ ma. Danyeel 10:1.

Dariyus ak Sirus dañoo sàmm melokaanu xeeti réew yu ñaar yi di Med ak Pers, te ñuy tegtal itam ñaari doole yi di Républikanism ak Protestantism ci États-Unis; noonu, ñuy itam tegtal melokaanu ñaari wetu “waxtu muj gi.” Juddug Aaróon ak Moyis moo màndargaale woon waxtu muj gi ci kàddug yoonent bi Abraham bu ñeenti téeméeri at, ca njàlbéenu Israayil gu yàgg ga; noonu itam la juddug Yaxya miy Sóob ak Almasi di tegtal ñaari marka yu “waxtu muj gi” ca mujju Israayil gu yàgg ga. Yeesu dafa feeñal saa su ne muj gi ak njàlbéen gi.

Dàrayus ak Siirus ñoom ñaar benn bopp nañu ci melokaanu mandarga bi di tegtal jamono ji mujj, ba ñaar-fukk ak juróom-ñett at yi njaamte ga nekk Babilon jeexee.

“Jaam Yàlla ji nekk ci suuf, ca dëgg-dëgg, doon na ci njaamte ci biir jamono jooju bu yàgg, bu fitna ak bundxatal gu saxul woon, ni la doomu Israyil yi nekke woon ci njaamte ca Babilon diirub ngàddaay ga.” Prophets and Kings, 714.

Dàriyus ak Siirus dañuy misaal at mi ngi firndeel at yi 1798 ak 1799, te di tektal jamono mujj gi, bi njaamug ni mel ni bopp bi Israyil bu xel mi nekkon ci Babilon bu xel bi jeexee. 1798 mooy at mi xamale jeexital sistemu politig gu baab bi, gi ñu teg misaal ni mala, mi jigéenu njaaloo bu Room daan war.

Noonu, Xel mi jël ma ci Xel mi, yóbbu ma ca màndiñ ma; te gis naa jigéen ju toog ci rabu xonq bu fees ak tur yu yedd Yàlla, te am juróom-ñaaru bopp ak fukki wéru. Peeñu gi 17:3.

Naapoleyon dafa jeexal dundug rab wi ci 1798, te ci 1799, jigéen ji waroon ci kow rab wi dee na ci réewum tukki. Ci 1989, Ronald Reagan ak George Bush bu mag ba ñoo doon njiit yu réew, loolu di màndargaal waxtu mujj ga ci 1989. Daryus ak Siirus dañuy tegtal Reagan ak Bush bu mag ba. Saar

ñaareel bi neena:

Léegi nag maa, dinaa la won dëgg gi. Xoolal, amna ñetti buur yu des di jóg ci Pers; te ñeenteel bi dina gëna bare alal ñoom ñépp. Te ci dooleem, jaarale ko ci ay alalam, dina yëngal ñépp ngir xeex ak nguurug Gres. Daniel 11:2.

Yewwuleen

Dariyus mooy Reagan, Sirus mooy Bush bu mag, te ñetti buur ya toppoon Sirus mooy Clinton, Bush bu ndaw, Obama miy Tasaarakat, ak ñeenteel bi te “gëna bare alal,” miy Trump, mi yëngaloon mondialist yi ci Grees. Kàddu gi ne “yëngal” tekki na yee. Bi Trump yéglee ay bëgg-buuruam ci atum 2015, mondialist yi, ñi Joel tudde “xeet yi dul Yàlla,” yeewuñu.

Na xeeti yi yëngu, te ñu ñëw yéeg ba ca xurub Yehosafat; ndax fa laay toog ngir àtte xeeti yi mépp yu ko wër. Dugal-leen fa laaño bi, ndax góob gi mat na; ñëwleen, wàccleen, ndax kéri pees bi fees na, te root yi tuuru; ndax seen njubadi bare lool. Mbooloo yu bare, mbooloo yu bare ci xurub dogal bi; ndax bésu Boroom bi jege na ci xurub dogal bi. Yoel 3:12–14.

Bu ñi wax “xeet yu dul Yàlla” deñu leen yee, “bésu Aji Sax ji jege na” ci xuru Yehoshafat. “Yehoshafat” tekki na àtteb Yexowa; te xur wa itam ñuy ko wax xuru dogal. Dale ko ci atum 2015, “mbooloo yi” ci kaw suuf dinañu tàmbali a dugg ci kuréel yu bare yi ñu waajalal bépp layu nit ñi di joxe ngir bañ a dogal a jaamu Yàlla. Ca 9/11 la àtteb ñi dund tàmbalee, te ci 2015, Trump yégle ne dina wut njiitu réew mi. Ca 9/11 la njëlbéenu jëfandikoo taw wu mujj wi tàmbalee wàcc, te taw wu mujj mooy li di yeggale meññ mi ba mu mat; te ci 2015, fukki at ak ñeent gannaaw tàmbali gi taw wi di jur góob gu mat, téereb Yoel jolli na artu bi ne bu Donald Trump “yëngalée réewum Gerees,” walla ni Yoel waxe ko, bu Trump “yee xeet yu dul Yàlla ci 2015,” góobu àddina si tàmbali na a matur.

Lu am solo a xam ne, dëgg dëgg bu njëkk bi ñu tudd ci Daniel fukk ak benn, mooy wàllu yonent ci Donald Trump. Jëfandikookat gu njëkk ci yeneen nguur yu kàddug Yonent bi ci Biibël te ñu tegtal ci téereb Daniel, mooy Babilon. Ngeen seet xew-xewu Babilon ci téereb Daniel, bu fekke ne Nebukadnessar ñu ko jëfandikoo wu ci Xel mu Sell mi ngir samp ab royukaay bu yonent. Nguur gu juróom-beneel gi ci yonenti Biibël bi matul ludul ak seede bu buur bu mujj ba ci nguur googu. Yoonu tudd gu njëkk gi saxal na solo si Trump ni màndarga ju am solo ju njëkk ci peeñ mi Daniel jot ci bés ba ñaar-fukk ak ñaar gannaaw ba mu wooroon ñetti ayubis.

Waaye boroom nguur gu Perse dafa ma tere benn fan ak ñaar-fukk ak benn; waaye xoolal, Miykaayil, kenn ci njiit yu mag yi, ñëw na ngir dimmëli ma; te des naa fa ak buur yu Perse. Léegi dikk naa ngir xamale la li dina dal sa xeet ci fan yu mujj yi; ndaxte peeñ mi mooy ngir lu barey fan. Daniel 10:13, 14.

Pexe ñaareel fanweeri benn ci ay yeneen misaal na li di dal yëf Yàlla ci jamono yu mujj yi, te Trump nag, ci muy kilifag États-Unis yi, gannaaw loolu nag ci muy kilifag Nations Unies, mooy dëgg gu am ay njariñ yu ba fàww te sax ci bàyyi xel walla bañ a xam dëgg googu. Dëgg googu amoon na solo lool ba Gabriel war a yégal ko Daniyel, ba tax ci wax juroom-ñeent fukk ak ñeent, Daniyel bind ne ci leer gi malaaka Gabriel joxe, ñoom “sàcciy sa xeet” ñoo taxawal peeñ mi.

Manul a topp ndëpp ndëpp yëngu-yënguy Donald Trump ci kàddug wax ju sell wi bu baax, su fekke jëfandikoo Roma ni misaal mi ngay xamee tãnki Trump ci jaar-jaari wax ju sell wi ci Daniyel pexe fukk ak benn.

Trump, ni muy a melokaanu Etazini ci jamono yoonu Dibéer ba, dafay sos melo bu rab ba, te ci def googu muy màggal rab ba; moo tax mooy melo bu rab ba, te itam melo buy teral màggal ci ndamu rab ba. Ci Peeñu 17, papasi bi mooy juróom-ñetteel bi, maanaam bi bokk ci juróom-ñaari; te Donald Trump mooy juróom-ñetteel bi ci diggante njiiti Amerik yi dale ci Reagan ba ci jamono mujj gi ci 1989, waaye itam mooy juróomeel bi, loolu di tekki ne mooy juróom-ñetteel bi buy bokk ci juróom-ñaari bi.

Ci Yëgle 17, Yowaana ci saar ñett baññ nañu ko jël dem ca màndiñ ma, fa mu gis jigéen ju ndaw ji wéer ci kaw rab wu réy. Jigéen ju ndaw jooju, bépp mbooloom Protestañ bu mag xam na ne mooy kèrgóo Katolik bi, doonte ñoom ñépp da ñuy weddi seen njàng mu cosaan ci bés yu mujj ya. Kèrgóo Room bi dafa màndi ak deretu seede yi ba Yowaana gisee ko, te mu yor turu ndeyu jigéen yu ndaw. Loolu day firndeel ne Yowaana yóbbu nañu ko ba 1798, fa ba pápaa bi yoroon deretu seede yi te yeneen kèrgóo yu nekkoon lu jëkk ci Protestañ yi doon dellusi ci bokk gi Katolik Room. Ci boobu taxawaay la Yowaana gisee “juróom-ñaari buur,” ñoom juróom benn wa daanu woon ba noppi ci 1798, te benn nguur nekkoon na ci 1798, te nguur googu mooy Etazini, waaye beneen nguur, gu ñu defare ak fukki buur, dina ñëw ginnaaw, ndaxte ci 1798 fa Yowaana taxawoon nguur gu juróom-ñaareel gi waragul woon a ñëw. Fukki buur yooyu dañuy nguuru ngir waxtu wi di jafe-jafe sart bi ci Dibéer, te dañoo déggoo jox seen nguur gu juróom-ñaareel ga rab wu nekk ci nguur gu juróom-benn ga, moom mi jotoon gaañu gu rey ci 1798.

Nimero “8” dafay tekki dekkatug-guddi, te papas bi mooy juróom-ñettal bi jóge ci juróom-ñaari yi, bu ñu fajee gaawam bu rey ba, ci boole bu ñetti wet yi di dragon bi, rab wi ak yonent bu dëggul bi, bi di am ci yoonu Dibeer bu jagleel te mu ngi ñëw léegi. Ci atum 2020, globalist yi sàcc nañu doorale Trump ci wote bi, te ñu rey ko ci mbedd yi ci Peeñug Yowaana fukki benn. Ñaari seede yi ci Peeñug Yowaana fukki benn dañuy teewal ñaari geen yi ci rabu suuf si, te ñoom ñaar ñépp a ñu reyoon ci 2020. Trump mooy president bu juróom-benni ci ginnaaw Reagan ci jamono mujj gi ci 1989; waaye ba ci 2024, moom itam mooy juróom-ñettal bi jóge ci juróom-ñaari buur ya jiiitu. Ci 2024, fajees na gaawam bu rey ba, te ci benn yoon sax mu nekk juróom-ñettal bi jóge ci juróom-ñaari yi, ci méngoo gu mat ak màndargay yonent bi day taxawal vision bi. Su fekke ne amoo Room, doo am dara ci man-man gu la man a topp seetu-seetuy nataalu Room.

MAGA

Ngir xam ni naka la Trump di Constantine the Great bu magg Nero “250” at yi di jeex, walla naka la di Antiochus the Great ci atum 207 BC, walla naka la di prezident bu mujj bi, bi ñéppam yépp ci yoonu jamono ju wurusam taxaw ci def Amerik “great,” dafa soxla ñu nangu ne saar bi njëkk a tudd Trump ak wéranteem ci waxu yonent.

Xëtu “dëgg-dëgg” bi melni baat bu Ebrë “dëgg-dëgg”, bi ñu sos ak araf bu njëkk, bu fukk ak ñett, ak bu ñaar-fukk ak ñaar ci alifbaa Ebrë, mi ngi jàngale ne Reagan mooy araf bu njëkk, te Obama mooy araf bu fukk ak ñett bu ñàkk déggal, ni ko 2013 di firndeel, ba noppi kilifag Njiitu Biro

Inkizisiyon bi weesu woon ko, te topp ci moom jëkkërin bi njëkk bu Jesuit nekk Pàppa. Ndaxte kilifag inkizisiyon bi dem na ci nguuram, buntu mu jeexee méngoo na ak buntu Pàppa bu Jesuit bi tambalee. Lëkkaloo googu ci diggante ñaari Pàppa yi Obama moom la woon 13 Mars 2013. Obama méngoo na ak araf bu fukk ak ñett bu ñàkk déggal, te araf bu ñaar-fukk ak ñaar mooy Trump.

Njàngale gu ñaareel-fukk ak ñaar bi dafa digal ne ab président duñu ko teg lu weesu ñaari waxtu, te bu ñuy seet président yi ñi amoon ñaari waxtu, te seen waxtu yi nekkuñu ay toftale, ñaar rekk a am. Grover Cleveland mooy alfa bu président yi am ñaari waxtu te seen waxtu yi toftalewuñu, te Trump mooy omega bi. Grover Cleveland mooyoon président bu ñaareel-fukk ak ñaar, te Trump, ni mu nekk omega ci Cleveland, dafay yor sàkku alfa bu “22.” Cleveland ak Trump dañuy teewal alfa ak omega buy ëmb melo yi ci araf bu ñaareel-fukk ak ñaar bi ci abeesi Hébreu bi. Ñaar rekk a nekk président yi amoon ñaari waxtu yu toftalewul, te Trump mooy ñaareelu ñaar ñooñu. Ñaari omega bi yépp ak ñaar-fukk ak ñaari alfa bi mooy jur ñeent-fukk ak ñeent, muy màndarga 1844, te loolu itam mooy màndarga bunt bu tëj ca Sunday law ba, ni ko bunt bu tëj bu 1844 melaloon. Trump mooy nit ku ñeent-fukk ak ñeent ba xam ne kenn du ko bokk ci yeneen ci ñi nekkoon président, te mooy président bi ci waxtu bi bunt bi di tëje ci Sunday law.

Trump dafa mel nañu ko ni Cyrus bu Mag bi. Cyrus bu Mag bi mo bind ndigal bu njëkk bi te Artaxerxes bu Mag bi mo bind ndigal bu ñetteel bi. Bu njëkk bi ak bu ñetteel bi dëppoo nañu ak seen bopp, ndaxte Yeesu dafa sax di wone muj gi jaarale ko ci tàmbali gi. Trump nekk na fa ba “250” at yi yu Nero jeexee, te Constantine bu Mag bi moo ko tegtal. Ci muj gu “250” at yi jóggee 457 BC, Trump dafa mel ni Antiochus bu Mag bi, mi dellusiwaat gën a doole lu mu nekkoon, ci atum 2024, ngir matal kàddug sarax bu ñuy wax ci saar fukk ak ñett.

Ndax buur bëj-gànnar bi dina dellu, te dina jur mbooloo mu gëna réy kanam; te ci lu wóor dina ñëw gannaaw ay at yu ànd ak benn mboolo mu réy ak alal yu bare. Daniel 11:13.

Bu Ètazini bu Bennoo yi Room ca yoonu dimgali gaalté bi, réew yépp ci àddina bi dañuy gannaaw looluñ aña jébbalu Room.

“Xeeti réew yi dinañu topp royukaayu États-Unis. Doonte mooy jiitu ci yoon, waaye noonu itam benn jaafe-jaafe boobu dina dal sunu nit ñi ci bépp xàccu àddina bi.” Testimonies, volume 6, 395.

“Xeeti réew yi” dañuy ko def ndaxte États-Unis moo jël nguurug Ndaaje Mbooloom Xeeti Àddina bi ci yoonu Dibéeri ga buy ñëw léegi. Ndaaje Mbooloom Xeeti Àddina bi mooy fukki buur yi ci Apokalips 17, ñi Axaab, buurub fukki giir yu bëj-gànnar, di nott, te moom dafa takk ak Jesabel. Seyu Jesabel ak Axaab mooy sey si mat ci yoonu Dibéeri ga buy ñëw léegi. Ci yoonu Dibéeri ga, États-Unis, suuf su tedd bi ci Daniel fukki benn, ak rabu suuf si ci Apokalips fukki ñett, dafay jeexal jaar-jaaram ni juróomeel bennoo nguur gi ci yonenteb Biibël. Ca Tundu Karmel, juróom ñaari témeér ak juróom-fukk yonent yi Baal ak saraxalekat yi ca kër gi ñuy wax Ashera, ñi doon lekk ca ndablu Jesabel, Ilyaas rey na leen. États-Unis dees na ko rey ci yoonu Dibéeri ga buy ñëw léegi, ni deesoon a rey yonent yu false ya ca Tundu Karmel. Jaar-jaar ba bu jóge foofa, mooy buumanteg Ilyaas ak Axaab ak Jesabel, te Axaab dafay tegu nguur gu am fukk yoon, gu ki jëkk a

bëgg ak Jesabel jaar ci njaaloo moom di doxal. Jesabel nammoon na njaaloo ak bépp nguur, waaye Axaab moo taxawal ki jëkk a ko def, te mooy États-Unis mi dee ca Tundu Karmel te ci saa si mu nekk jabaram mbëggeel bu jëkk bu Jesabel. Ci wàllu Daniel fukki benn, foofa la ci yoonu Dibéeri ga Trump di taxaw ni buur bu am kàttan bu Gres, mi Aleksàndar Magno di tekki.”

Te buur bu mag dina taxaw, te dina nguuru ak sañ-sañ gu réy, te dina def li ko neex. Te bu taxawee, nguuram dina damm, te dina xaajoo jëm ci ñeenti ngelawi asamaan; waaye du jot ci ay askanam, mbaa mu mel ni sañ-sañ ga mu doon nguuree; ndaxte nguuram dinañu ko root, jox ko ñeneen ñi dul ñoom. Daniel 11:3, 4.

Donald Trump taxaw na ni muy rey bu mag ci Mbootaayu Xeeti Àddina, mi ñu wone ci kàddu gi te gannaaw loolu ñu misaale ko ak jaar-jaaru Aleksàndar Mu Mag mi. Bu taxawee, États-Unis, buur gi juróom-benn baat bi ci waxu Yàlla, jeex na, te buur gi juróom-ñaari baat bi, buy fukki buur yi ci Peeñu 17, tàmbali na. Fukki buur yi tàmbali nañu seen buur gu juróom-ñaari baat bi ci dëggoo fa te booba jox seen buur gu juróom-ñaari baat bi doole bu paap bi, moom miy buur gu juróom-ñett baat bi, te mu boka ci juróom-ñaari buur yi jiitu woon. Seen dëggoo mooy matal coobare Yàlla, te coobareem wonees na ay rëdd yu toppante ci Mbindi yi dëgg.

Melo ni Rome

Ay yu bees 5 ba 9 ci Daniel 11, am nañu yoonal bu wax ci lu jiitu, te mboolem jaar-jaaru nettali boobu dafa mel ne bu baax jaar-jaaru dooley papaas bi ñu teg ci bees 31 ba 40 ci benn xaaj boobu. Rëddoo jaar-jaar bi ci bees 5 ba 9 dafa wërle ak rëddoo jaar-jaar bi ci bees 31 ba 40. Ñoom ñaar ñépp dañuy won ab jamono bu doole bi di tektal Roomu papaas bi jëkk daan na ñetti tere, noonu mu nguuru diir bu leer ba ker gi dagg, te loolu indi buur bu bëj-saalum ci seen kaw, mu jox leen gaañu gu rey. Bi ñuy gëna xool bu baax te méngale ñaari rëddoo yooyu ak jaar-jaar, gëna xam ne seen dëgg-dëgg dafa xóot lool. Seen jub, mooy ci ni ñu gëna jege ci tektalu tabax bi nekk ci bees yi, ak itam ci jaar-jaaru nettali bi amaloon bees yi.

Jaar-jaar ba ñu matale woon juróom benni kàddu yi, dafa ànd te méngoo ak jaar-jaaru Room gu paap yi ñu wone ci sarax yi ñaar-fukk ak benn ba ñaar-fukk ak juróom, te moo jox taxawaayu duggub Antiokkus Mag mi ci sarax yi fukk ba fukk ak juróom.

Waaye doomam dinañu yéngu, te dinañu dajale mbooloo mu bare bu xarekat yu mag; te kenn ci ñoom dina ñëw ci lu wóor, daldi xëpp ba jël lépp, te jaar; gannaaw loolu dina dellu, te yénguati, ba agsi ca këràm gu dëgër. Daniel 11:10.

Ci matal aaya fukki ñetteel, Antiokis bu Mag ba amoon ndam ba dem ba ci dëkk-kaarangu Misra, fa mu jeexalee xare ba ngir dajaleeti ay mbooloom. Jaar-jaaru mbir moomu dafay melal bëj-gën aayug Bennoog Sowiyet bi ci 1989, ni ko aaya ñent-fukk bi ci benn saar boobu di tegtal.

Te ci jamono mujj gi, buur bëj-gànnar bi dina ko xettli; te buur bëj-gànnar bi dina ñëw ci kawam ni mbëll, ak woto-y xeex, ak boroom fas yi, ak gaal yu bare; dina duggu ci réew yi, te mu daldi dajale ba weesu. Daniel 11:40.

Li ñaar-fukki aaya bi ne “dina ñëw dëgg-dëgg, ba lab, te jàll” mooy benn la ci Ebraayik ak li aaya ñeent-fukk bi wax ne “dina duggu ci réew yi, te dina lab ba jàll.” Ñaari aaya yooyu dañuy xamle jamono ji buur bu bëj-gànnar (Antiochus ci aaya fukk bi ak Reagan ci aaya ñeent-fukk bi) daan buur bu bëj-saalum (Ptolemy ci aaya fukk bi ak Mbootaayu Sowiyet bi ci aaya ñeent-fukk bi). Ñaari xare yooyu yépp dafa doon feyyu ndax ndam li buur bu bëj-saalum bi jëkk a amoon (Ptolemy ci aaya juróom ak juróom-benn ba juróom-ñent ak Napoleon ci aaya ñeent-fukk bi). Li taxoon buur bu bëj-saalum bi daan mooy kóllëre bu ñu xotti (seetaanu Bernice ci aaya juróom ak juróom-benn ba juróom-ñent ak kóllëre Tolentino bu 1797 bi ñu xotti ak Napoleon). Tëralin gii yoon ci kàddug yonent yi, te matug li ko topp ci jaar-jaar yu nekk ci jaar-jaar, itam méngoo na ak Esayi 8:8.

Te dina jaar Yuda; dina dajale te weesu, dina romb ba ca kaw ba ci bi baat; te yatalug ay laafam dina feesal yaatu suuf sa réew, yaw Emanuyel. Esayi 8:8.

Bi Esayi waxe ne mbooloom Sennakerib «di na xàll te jàll», loolu mooyaat ciat la ak lañu jëfandikoo ci aaya fukki ak ñeent-fukk. Esayi moom dafa mel ne moom Sennakerib, buur bu réy bu nguur gu bëj-gànnar, dafa not nguur gu bëj-saalum, maanaam Yuda; waaye mu bàyyi Yerusalem taxaw, ndaxte dafa egg rekk «ba ci baat bi», ni Antiokus eggoon ba ci digg ba ci aaya fukk bi. Li taxoon Sennakerib def loolu mooy ne Esekias dafa daggoon kóllëre ga ak Asiri, te loolu feeñ ci ne Esekias dafa bàyyi woon càngay gi ñu déggoo woon ci. Kóllëre gu dagg gi mooy lu weesu ci ñetti aaya yi mengoo. Ñoom ñépp dafa amoon kóllëre gu dagg, waaye ci Ptolemee ak Napoleyon, buur bu bëj-gànnar lañu jiiñee ne moo dagg kóllëre ga. Sennakerib nag, moom buur bu bëj-gànnar, dafa jiiñ Esekias ne dafa bañ càngay gi ñu ko séddaloon.

Noonu ci atum fukk ak ñent ci nguurug Buur Esekiyas la Senakerib buur Asiri jëgësi woon di xeex ak bépp dëkk bu Judaa bu ñu wër te aar, te moom nangu leen. Noonu Esekiyas buur Judaa yónnee ca buur Asiri ca Lakis ne ko: Maa ngi bàkkaar; dellul sore ma. Lu nga ma teg, dinaa ko yeb. Te buur Asiri sàkk ci Esekiyas buur Judaa ñetti télaa yu xalis ak ñett-fukk i télaa yu wurus. Noonu Esekiyas jox ko xalis bépp baññ a gisoon ci kër Aji Sax ji ak ci alalu kër buur bi. 2 Buur Ya 18:13–15.

Njiitu bëj-gànnarub Senakérib jàpp na ñeent-fukk ak juróom-benni dëkk yu Yuda ci yoonam gu jëm Yerusalem. Am na solo gu mag ci waxu yonent bi ne Esayi 8:8 dafa booleek sarax yi fukk ak ñeent-fukk, te noonu di joxe seede bu ñetteel ci wàññiku nguur gu bëj-saalum gu Union soviétique bi ci atum 1989. Bëj-saalum boobu mooy màndarga tàmbalig ab jamono bu nekk ci sarax ñeent-fukk te mu neen. Dale na ci matug sarax ñeent-fukk bi ci 1989 ba ca sarax ñeent-fukk ak benn, bi tey taxawal yoonu Dibeer bu agsi waaw, am na jamono ju neen ci sarax ñeent-fukk. Jamono jooju tàmbalee na ci 1989 te jeex ca yoonu Dibeer ba. Sarax ñeent-fukk waxul dara ci jamono jooju, waaye sarax ñeent-fukk man naañu ko xam ci yoonu “rëdd ci kaw rëdd.”

Benn “caabi” bu mag ngir dëggal jaar-jaaru sutura bu aaya ñent-fukk gi, mooy seede Yàllaay Isaaya ci xareb feyyu gu jëfandikoo ndam, gi nguurug bëj-gànnar gi daan nguurug bëj-saalum gi. Muy xeexal Esékias bi mu bàyyi wormaal kóllëre gu jiitu gu doon joxe “ndawal” Asiri, walla dëddug Bernice bi Antiokus dàq ko, walla kóllëreg Tolentino gu Napoléon, ñetti aaya yooyu yépp mat nañu ci jaar-jaar yu tegu ci kóllëre gu damm nekk njariñu xel wi ci suufu ngir song. Ci

nguurug Obama, ci suufu Departemaŋu Etaa bu John Kerry, sekretèer bu ndimbal Victoria Nuland dafa indi benn soppi bu mel ni mbind mu melo ngir rébb nguurug Ukreer. Li dale ca jamono ja ba tey, ñaari wet yu benn werante la am ci mbiri xareb Ukreer; Putin dafay wax ne kóllère gu damm la woon, te ñiy weddi ko ñoom dafay wax ne kóllère gi Putin di jéfandikoo masul am ci contexto bi mu ko di wax. Ndax sax dees na defoon kóllère te gannaaw loolu mu damm, walla mu nekk lu wërsëg, loolu amul solo; ndaxte bindu waxu yonent bi dafa rekk bind ne kóllère gu damm moo nekkoon njariñu xel ngir xare.

Esayi 8:8 joxe “caabi” bi ngir gis ne buur bu bëj-gànnar gi dafa not ba ci bët bu baax, walla ba ci bopp bi rekk. “Caabi” boobu mooy ràññee ne Risi mooy bopp bi desoon taxaw gannaaw yàqug yaram wi ci atum 1989. Solo gu yéeme gu aaya juróom-ñett bi amul ci “caabi” bi rekk buy ràññee bopp bi, waaye itam ci ni muy ràññee “bët” bi muy tegtal bopp bi, walla dëkkub njàmbur gu mag gi, te loolu manees na koo samp rekk boo ko boole ak beneen xáll wu jiitu ci benn peeñu Esayi 8 bi. Peeñu boobu tàmbalee na ci saar 7, te ci aaya 7 ak 8, bopp bi dañu ko firi ni mooy buur, walla nguuram, walla dëkkub njàmbur gu mag gi ci ab nguur. Yerusaleem mooyoon dëkkub njàmbur gu mag gu Yuda, te 46 dëkkam dañu leen not ak mbooloom xare Sennakerib, waaye Sennakerib bàyyi na dëkkub njàmbur gu mag gi, Yerusaleem, mu des taxaw.

Ndax njiitu Siriya mooy Damaas, te njiitu Damaas mooy Resin; te ci biir juróom-benn fukk ak juróom ñaari at, dees na yàq Efrayim ba mu bañ a doon xeet. Te njiitu Efrayim mooy Samariya, te njiitu Samariya mooy doomu Remaliya. Bu ngeen bañee gëm, faw ngeen du takk. Esayi 7:8, 9.

Bi loolu ay xareb Senakerib agsi ci tata yi Yerusaleem ci atum 701 BK, mu agsi ba ci baat bi, te ci jéfandikoo loolu; mu bàyyi seede buy wone ne Rusi des na gannaaw mbëggeel gi amoon ci 1989. Ni Antiokus Bu Mag bi tàmbalee feyyuam ci kaw nguur gu bëj-gànnaru ga, mu agsi ci aaya fukk ba ca diggu réewu Misra, waaye dugguwul. Li am solo ci ndamalu Antiokus ci aaya fukk mooy ne muy màndargaal jeexital kampañu xareb bu Antiokus, bu amul benn xeex bu feeñ bu leer, waaye dafa teewal liggéeyam ci delloo suuf yi mu jàppoon yàqu woon. Ndamam ci aaya fukk day teewal jeexital ay ndam yu bare. Mu jeexal kampañu ñetteelu xarebu Siri bu ñaareel bi ca Rafia, te maanaam mooy “réewu diggu,” te Rafia mooy diggu, walla “baat bi” bu Misra. Kampañu Antiokus bu 219 BK ba 217 BK day teewal walbatte gi ak jall gi ci mbëggeelu Bennoo Sowiyet bi ci 1989 ba 1991, ba bi buur bi jallée réew yi.

Ci wàllu yonent, Esayi 8:8 may nu ñu xam ne Risi, ni mban mi ci xareb Senakerib, walla ni tata ji ci xareb Antiyokus, mooy buurub bëj-gànnar ci xareb Rafia, ni ko matug aaya fukki ak benn bi di wone. Ci def loolu, mu boole bu jub ci diggante jaar-jaaru biti bi ñu diirale ci ndaw mi réy mi (buurub bëj-gànnar), rab wi (buurub bëj-saalum), ak yonent ju dëggul ji (doole ju buurub bëj-saalum di yónnee), ak sàrtu yonent bi ci biir, ni ko yonentub juróom-benn-fukk ak juróom-ñeent at yi ci aaya juróom-ñaari Sarax sàtt bi diirale.

Ci wax jiif ci nebbu, solo Sennakérib bi mu yéegsi Yerusaleem joxe benn ci seede yi gën a doy waar ci Mbind mi ci kàttanu Yàlla, ndax foofa Yàlla alagoon na xarekat yu Sennakérib ñetti témeéri junni ak juróom-ñent fukki junni nit (185,000) ci benn guddi. Bés ba jiitu woon, ca tata Yerusaleem

amoon na fa Eliakim ak Shebna ñoom ñaar, te ñoom ay misaal lañu ci Adventisme bu Laodisée ak bu Philadelphie, yiñu màndargaale ca bunt bu tëjju ba 1844 ak ca bunt bu tëjju yoonu Dibéer.

Te xewoon ci atum fukki at ñent baatu buur Esekiya, Senakerib buur Asiri dafa song dëkk yi gën a ñu dëkkaral ci Yuda yépp, te jël leen. Noonu buur Asiri yónni Rabshake ci Lakis mu dem Yerusalem ca buur Esekiya ak mbooloom xare bu réy. Te mu taxaw ci wetu yoonu ndox mu dëkk bi ci kaw, ci yoon wu toolu fuller bi. Noonu Elyakim doomu Hilkiya, mi nekkoon boroom kër gi, ak Sebna bindkat bi, ak Yoax doomu Asaf, bindkatu fàttaliku bi, génn dikk ci moom. Esaayi 36:1–3.

Ci saar ñaareel fukk ak juróom-ñett ci Esayi, Yàlla yónnee Esayi ak benn waxu ndigal ngir wax ko buur bu bon bu Yuda, Akas, moom buur bu nguur gu bëj-gànnaru. Mooy nguur googu la Sennakerib di song ci saar juróom-ñett, aaya juróom-ñett. Bi Esayi dajee ak buur bu bon Akas, dajé na ko “ca wetu yoonu ndox mu teen bi kawé, ci yoonu toolu tegkat laabu ya,” te fa la Rabshake di sos turu Boroom bi. Esayi jàngale ne moom ak ay doomam ay tektal lañu woon.

Xoolal ma, man ak xale yi ma Aji Sax ji may, nuuy ay màndarga ak ay kéemaan ci biir Israayil, jóge ci Boroom mbooloom yi, miy dëkk ci tundu Siyon. Esayi 8:18.

Bi Esayi dajee ak buur buurul Ahaas “ci wetu mbëj mi kawé mi ci yoonu toolu fuller bi,” Esayi dafa andoon ak doomam Sear-Yaasuub, mi tekki ne, “des lu néew dina dellusi.”

Noonu Boroom bi wax Yàlla Isayi ne ko: Demal léegi ngir dajé ak Akas, yaw ak Saaryaasuub sa doom, ca jeexital yoonu ndoxum dex gu kawé gi, ci yoon wu jëm ci toolu raxasakat bi. Isayi 7:3.

Searyaasub mooy xamle ne, waxtaan wi Esayi yéglee «ci mujjub yoon wu jël ndox mi nekk ci kër gu kawé gi, ci yoonu toolu sangukat mbubb» mooy waxtaan wu di xamle njéllit ñi dellusi. Njéllit ñooñu mooy ñi ci téereb Malasi, ñi ñu woo ngir natt Boroom bi ci seen dellusi ci moom, ak ci seen delloo asaka yi ci kërüg dencukaay bi. Ñi dellusi, Yereimi itam moo leen feeñal ni ñi dellusi gannaaw njuumte bu jëkk ba. Ci saar ba juróom-ñaareel, «mujjub yoon wu jël ndox mi nekk ci kër gu kawé gi, ci yoonu toolu sangukat mbubb» dafa wone Esayi di joxe benn bataaxal ci ab buur bu bëñgëb tugal gu bëj-saalum; te ci Esayi fanweer-fukk ak juróom-benni, Eliyaakim, Sebna ak Yoowa, bindkat aji denc xew-xew yi, mooñu doon jëfandikoo ngir Esekias, fekk Rabshake moo doon wuutu Senakerib.

Bataaxal bi jëkk bu nekk ci “jeexital yoonu ndox mu bàyyi bu pool bu kawé bi ci mbedd mi ci toolu fuller bi” Esayi ak doomam ñoo ko yégle, waaye bataaxal bu mujj bu nekk ci “jeexital yoonu ndox mu bàyyi bu pool bu kawé bi ci mbedd mi ci toolu fuller bi” ñetti nit ñoo ko yégle. Bataaxal bu jëkk bi ci buur bu biir la woon, te ñaareel bi ci buur bu biti la woon. Rëdd wi di xaajale mooy tata ji, te mooy misaal yoonu Yàlla, ak yoonu dibeer bu Dimaas, buy tegtal wàññiku tata bu tasare diggante kërgegëm ak nguur. Ci yoonu dibeer bi, walla ci tata ji, am na ñetti misaal: Eliakim mooy Philadelphia, Shebna mooy Laodicea, te Joab mi di bindkat ba mooy Sardis.

Ci jamono Alxames bi joxe bi diisoo, ñu bari dañuy daanu, ni ko Daniel 11:41 waxe, te nit ñooñu mooy ñi ñu teg lu war ci leer gi jëm ci bésuub noflaay bu juróom-ñaareel bi. Ñi daanu ci saraxale 41

mooy Adventiste bu juróom-ñaareel ñi nekk ci xalisug Laodicea, te Eliakim dafay tegtal Philadelphia.

Te bés bu am ca bés, dina woo sama jaam Eliyakim doom Hilkiya: dinaa ko sol sa mbubb, te dooleel ko ak sa takk, te dinaa dénk sa nguur ci ay loxo; te dina nekk baay ci ñi dëkk Yerusalem, ak ci kër Yuda. Te caabi kër Daawuda dinaa ko teg ci abixam; kon dana ubbi, te kenn du tëj; te dana tëj, te kenn du ubbi. Esayi 22:20–22.

Bindal ci malaaka mbooloom gëmkat yi nekk Filadelfiil bindeel ne: Lii la kiy sell bi wax, kiy dëgg bi, moom mi yor caabi Daawuda, mooy ubbi te kenn manul tëj; mooy tëj it te kenn manul ubbi. Xam naa sa jëf yi: xoolal, teg naa ci sa kanam bunt bu ubbeeku, te kenn manul koo tëj; ndaxte am nga doole bu néew, te sàmm nga sama kàddu, te weddiwuloo sama tur. Xoolal, ñi bokk ci jàngu Seytaane, ñoom ñiy wax ne Yawut lañu te duñu ko, waaye dañuy fen, xoolal, dinaa leen def ñu ñëw sujjóot ci sa kanam ba ca sa tànk, te xam ne bëgg naa la. Peeñu gi 3:7–9.

Shebna ñu koy wuutu ak Eliakim, te Shebna ci miir mi dafay tegtal Laodise yu Adventiste du Besu-juróom-ñaare yi, ñiy bañ a jariño ak yégleb ndox mu njëkk walla ndox mu mujj. Ndox mu njëkk ak mbooloom mbooloo mi, Isaaya ak baaki ga dellu woon ñoo ko tegtalo, te yégleb bi jublu woon ci mbooloo mu gàddu, mi buur bu bon Ahaz di tegtal. Yégleb bi jóge ci miir mi joxoon na ko buur bu bon bu bëj-gànnar, mi doon seet a noot Yerusalem, te dafay tegtal ndox mu mujj ci digganteem ak ndox mu njëkk. Bi kanam Yàlla di àtteem mbooloom mbooloo mi, ndox mu njëkk walla ndox mu njëkk mi dafay taw ndank-ndank; waaye ci yoonu Dibeer, ndox mi dees na ko tuur ci lu amul natt. Yégleb bi jëm ci Ahaz moo doon yégleb bu biir, waaye bi jëm ci Sennacherib moo doon yégleb bu biti. Baatu njëkk bi nekk ci Peeñu 18:1–3 mooy dëgg-dëgg yéglebu malaaka ñaareel bi, te mooy bu biir. Baatu ñaareel bi nekk ci Peeñu fukki juróom ñett sarax ñenteel bi mooy bu biti, te mooy yégleb bu ñetteel bi. Isaaya ak doomam ñoo indiwon yéglebu malaaka ñaareel bi bu biir, te ci miir mi ak yégleb bu biti am na fa ñetti bakkan.

Eliakim mooy ñaar-fukk ak ñeent junni ak ñeent téeméer ñaar-fukk; Shebna mooy Adventisme Septième Jour bu Laodicee bi, bi Boroom bi di weesu ci gëmminam ca waxtu woowu. Yoab, mi di bindkat bu di tënk jaar-jaaru mbir yi, dafay tektal say xarit yu Yàlla yeneen yi, ñiy bind jaar-jaaru nettali mi jiitu miir bi, ngir ñu xam màndarga Eliakim bi, bu ñu ko yékkati.

Esayi 8:8 indi yégleb yi Esayi 6 ba 12 ci Daniyel 11:10. Ci loolu, mu joxe ñaareelu seede ne boppu nguur gi dañu ko bàyyi mu taxaw gannaaw xeex ba. Mu xamale itam genn waxin bu jëm ci kóllère gu am sàq, te ñuy jëfandikoo ngir gaawloo xare bi.

Gannaaw gu Réewum Sowiyet bi ca atum 1989, ba ci yoonu Dibeer bu dikk ci gaaw, mi ñu teewal ci sarax bu topp, am na ñett-fukk ak juróom-ñaari at yu jaar yépp ci jaar-jaaru yonent wi, te sarax fanweeri waxul dara ci loolu. Sarax yi fukki ba fukki ak juróom ci Daniel fukk ak benn dañuy teewal jaar-jaaru yonent wi, wi sarax fanweeri jëfandikoo. Mën naa feeñ rekk bu ñuy jëfandikoo yoonu “rëdd ci kaw rëdd.” “Su ngeen gëmul, dëgg-dëgg du ngeen sax,” mooy artu yonent wi ñu tàkk ci ñetti sarax yi di melal 1989, te matug jaar-jaar gi ci sarax juróom-ñett bu Isaaya juróom-ñaar di wone nattu bu Eliakim ak Shebna. Ndax man ngeen a gis, walla gumba ngeen?

Saar fukki ak benn benn ci Daniel 11 mooy yoonu Dibéer buy ñëw ci lu gaaw ci Réewum Etazini, te loolu ñu misaal ko ak jaar-jaar bi mataloon saar fukk ak juróom-benn.

Waaye ki ñëw ci kawam, dina def ni mu ko bëgg, te kenn du taxaw ci kanamam; te dina taxaw ci suuf su tedd ji, te ci loxoom lañuy yàq. Daniel 11:16.

Dina dugge itam ci réew mi tedd te màgg, te dina daaneel réew yu bare; waaye yii dinañu rëcc ci ay loxoam: mooy Edom ak Moab, ak njit yu gën a mag ci askanu Ammon. Daniel 11:41.

Matug bis bu jaaro fukkeel ak juroom-benn ba ci jaaro fukkeel ak ñatt-fukk ci Daniel fukki benn, mooy jaar-jaari Room gu dul kristaan. Bépp sàrtu waxu yonent bi nekk ci saar wi fukki benn ci Daniel, mooy benn misaal walla nettali jaar-jaari Room gu dul kristaan, Room bu baap, walla Room bu jamono jii. Bépp sàrt. Moom benn benn day tudde ci lu leer jaar-jaari Room, walla day nekk misaalu benn jaar-jaar bu Room buy ñëw ci kanam. Bépp sàrt. Ay jaaro yi jëm ci lu leer ci jaar-jaar bi matale ci Room gu dul kristaan, dañuy misaalal Room bu baap. Room gu dul kristaan ak Room bu baap, ñoom ñaar ñépp a ngi seedeel Room bu jamono jii. Room mooy taxawal gis-gis bi, ndaxte dale ci njàlbéenu saar wi ba ci mujjam, gis-gis bi ci Room la aju.

Yeesu waxe ne am na jébbalu am nekk, ngir dimbali ay taalibeem ngir ñu gëm bu jébbalug Yudas feeñee.

“Bi Kirist ci wax nattu gi ci kaw Yudaa, amoon na itam mébetu yërmande ci jëm ci ay taalibeem. Noonu la leen joxee seede su gën a mat ngir firndeel ne mooy Mesiya bi. Mu ne: ‘Maa ngi leen koy wax bala muy am, ngir bu amee, ngeen gëm ne MAN MOOY KI MA DOON.’ Su fekke ne Yeesu noppi rekk, mel ni xamul li naroon a dikk ci moom, taalibe yi mën nañoo xalaat ne seen Kilifa amul xam-xamu wax ji jiitu, te nees na ko yéemu te wor ko ci loxo mbooloo ma bëgg rey. Atum benn lu jiituwoon, Yeesu waxoon na taalibe yi ne tànn na fukki ak ñaar, te kenn ci ñoom seytaane la. Léegi, waxam yi mu wax Yudaa, di wone ne xamu na bu baax mbaañug woram, dina dëgëral ngëmu toppkat yu dëggu Kirist yi ci waxtu toroxlaam. Te bu Yudaa agsee ci mujjam gu tiis, dinañu fàttaliku nattu gi Yeesu waxoon ci kaw kiy wor.” The Desire of Ages, 655.

31 Desàmbar 2023, Gaynde gi ci xeetu Yuda tàmbalee ubbi ndank-ndank peelug kàddug moom ci boppam, te nattu gu njëkk gi tàmbali. Nattu googu mooyoon ndax Room dafa nekk woon ba tey misaal bi tax a taxawal peeñ mi nekk ci aaya fukk ak ñeent, walla ndax yëf yi soppeeku nañu? Bi antikrist bu njëkk bi jóge États-Unis tàmbalee nguuru ci 8 Mee 2025, aaya fukk ak ñeent dafa matoon. Kon nag, manees na woon gis ne jokkoo gi nekk ci diggante Trump ak pàppa Leo, Reagan ak John Paul II dafa ko misaalaloon. Xareb Ukraine bi tàmbali ci 2014, ba Department of State bu États-Unis indi woon benn soppiku melokaan ci Ukraine, am na ci nguurug Obama, moom mi nguuroon ci jamono ñaari pàppa. Reagan ak John Paul II ci aaya fukk, te gannaaw ga ci 2014, xareb Ukraine tàmbali na ni ko xareb suuf-suuf bi ci aaya fukk ak benn di tegtal, walla xareb Raphia. Raphia tekki na “suuf-suuf,” te baat bi “Ukraine” itam noonu la tekki. Ci waxtaan woowu, Obama ak ñaari pàppa di sàkk mandarga xareb ñaareel bi ci ñetti xare yi nekk ci aaya fukk ba fukk ak juróom. Gannaaw loolu ci 2024, Trump dellusi na ngir matal aaya fukk ak ñett. Noonu ci aaya fukk ak ñeent, peeñ mi dafa taxaw ndax ñëwug moroomu papal bu Trump.

Liñu tëral mooy ne ñatti xare yi nekk ci aaya fukk ba fukk ak juróom-benn dañuy tegtal ñatti màndarga-yoon yu kenn ku nekk di màndargaal diggante Yezabel ak Ahab, te muy jiite jëm Caarmel tundu gi ci yoonu Dibeer. Ak Reagan, Yezabel nekkoon na ci Samari, nëbbiku ci benn boole bu kumpa. Gannaaw loolu, saraxalekat Baal yi ak yonent yi ñeel kër gi yékkati nañu espiritisma bu woke, liberale, katolig, boolees ak màndarga yu Obama yu xaajoo, muy benn ci yonent bu dëggul bu protestantism bu wacc ci ngëm, ak itam yonent bu dëggul bu Islaam, jaamu suuf si nuy wax ndey, yëngute gu ñaaw gi ak anarchi bu Réewum Franse. Gannaaw loolu, Trump dellusi na ci 2024, te digganteg bu ubbeeku bi nekk diggante rab wi ak nataalam feeñ na ci 2025. Nu ngi ci 2026, te seetlu vision bu biti bu fondasion bi jaar na, te léegi nu ngi ci vision bu nattu kër Yàlla gi.

Aaya fukki ci benn fanweeri bi dafa amoon nguur gu Raphia ci atum 217 balaa Krist, te muy misaal gu xamle xare Ukrain bi tambalee ci 2014, te yokku ci 2022, te léegi mu ngi ci wetu jeexitalam. Putin dina not, waaye ndam li dafa taxawal rekk njàlbéen bu tàmali ngir ay yàquwaayam. Taxawaayu waxu yonent bi ci aaya fukki benn, ak noonu la ame woon ci taarix ba ci ndamu Ptolemee ca xare bu Raphia ci atum 217 balaa Krist ngir matal aaya fukki benn ci saar fukki benn, dafa méngoo ak taarixu yonent bi ci buur Uziah. Ptolemee ak Uziah ñoom ñaar ñépp ay buur yu bëj-saalum lañu woon, te seen xol yékkatiwoon ndax ndam yu aju ci xare; waaye seen xol yu yékkatiku yóbbu leen ñoom ñaar ñépp ci suufel, te yàquwaayu ñoom ñaar ñépp dafa ànd ak jéem-jéem yu boka-benn ngir def sarax ci bérabu sell ba ca Yerusalem.

Dina yokk sunu waxtu ci toppu alalug Putin, bi jur xeexu Panium ci sarax bu juróom-ñeent, ci beneen mbind mi di ñew.